

**Archeologisch bureau- en
booronderzoek ter plaatse van
RCN De Potten te Sneek,
gemeente Sneek (FR)**

opdrachtgever
datum
projectleider
projectnummer
status
ISSN-nummer
MUG-publicatie

Architectenbureau ir. Fokke de Boer bv
14 maart 2011
mevrouw T.N. Krol MA
93047810
definitief
1875-5313
2010-140

MUG-projectnummer	93047810
Opdrachtgever	Architectenbureau ir. Fokke de Boer bv
MUG-publicatie	2010-140
Bevoegd gezag	gemeente Sneek
Beheer en plaats documentatie	MUG Ingenieursbureau b.v.
Onderzoek meldingsnummer bureauonderzoek	44103
Onderzoek meldingsnummer booronderzoek	44112
Tekst	mevrouw T.N. Krol MA en mevrouw drs. A. Stoker
Afbeeldingen	de heer A. Huygen
Redactie	mevrouw M. Lammerts
Status	definitief
Autorisatie	de heer drs. B. Bijl
Uitgegeven door	MUG Ingenieursbureau b.v. Postbus 136 9350 AC Leek
Datum	14 maart 2011
ISSN	1875-5313

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Algemeen	2
1.2 Ligging van het onderzoeksgebied	2
1.3 Doel van het onderzoek	3
1.3.1 Bureauonderzoek	3
1.3.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek	3
1.4 Werkwijze	3
1.4.1 Bureauonderzoek	3
1.4.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek	4
2 Resultaten	5
2.1 Bureauonderzoek	5
2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden	5
2.1.2 Bekende archeologische waarden	7
2.1.3 Historische situatie	9
2.1.4 Toekomstige ingreep	12
2.1.5 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	12
2.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek	13
2.2.1 Bodemopbouw	13
2.2.2 Vondsten	13
3 Conclusie en aanbeveling	14
3.1 Conclusie	14
3.2 Aanbeveling	14
Literatuur	15

BIJLAGEN

Bijlage 1	Boorstaten De Potten
Bijlage 2	Overzicht van de onderzoekslocatie, boorpuntenkaart

Samenvatting

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) is de ontwikkeling van een pitch-and-puttbaan met twintig recreatiewoningen op de onderzochte percelen bij recreatiecentrum De Potten aan de Paviljoenwei te Sneek. Omdat deze plannen met bodemversturende ingrepen gepaard gaan, is er conform de Wet op de archeologische monumentenzorg een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Architectenbureau ir. Fokke de Boer bv heeft MUG Ingenieursbureau b.v., afdeling Archeologie, opdracht gegeven het IVO uit te voeren. Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een booronderzoek.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de bodem van het te onderzoeken gebied bestaat uit weideveengronden op veenmosveen. Weideveengrond is veengrond met een kleidek. Op de geomorfologische kaart bestaat het terrein uit een ontgonnen veenvlakte. Het historische kaartmateriaal geeft weer dat er op de onderzoekslocatie geen bebouwing heeft gestaan en dat de indeling, voor zover bekend, niet ingrijpend gewijzigd is. Het kaartmateriaal geeft geen indicatie voor ingrijpende bodemverstoringen. Volgens de FAMKE is er een trefkans op archeologische resten uit de periode steentijd-middeleeuwen. Een booronderzoek moet duidelijk maken of er archeologische resten in de bodem aanwezig zijn. Daarnaast moet duidelijk worden of de toekomstige bodemingreep een bedreiging vormt voor de dekzandondergrond, waarvan de top een archeologisch interessant niveau kan vormen. In de omgeving zijn vondsten uit de steentijd bekend.

Uit het booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw in het plangebied bestaat uit klei op veen op dekzand. Het zand begint op een diepte van 1,95-2,90 m-mv. In geen van de boringen zijn niveaus aangetroffen die kunnen duiden op bewoning of veenontginning. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De top van het dekzand zal naar alle waarschijnlijkheid te nat zijn geweest voor bewoning. De kans op het aantreffen van archeologische resten wordt daarom zeer klein geacht. Er wordt aanbevolen geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren.

Wanneer bij de uitvoering onverhoopt grondsporen en/of vondsten worden aangetroffen, dient de Minister van OCW hierover geïnformeerd te worden (artikel 53 van de Monumentenwet 1988) en dient dit direct gemeld te worden bij de bevoegde overheid, de gemeente Súdwest Fryslân.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) is de ontwikkeling van een pitch-en-puttbaan en twintig recreatiewoningen op de onderzochte percelen bij recreatiecentrum De Potten aan de Paviljoenwei te Sneek. Omdat deze plannen met bodemverstorende ingrepen gepaard zullen gaan, is er conform de Wet op de archeologische monumentenzorg een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Architectenbureau ir. Fokke de Boer bv heeft MUG Ingenieursbureau b.v., afdeling Archeologie, opdracht gegeven het IVO uit te voeren. Voorafgaand aan het veldwerk is een bureaustudie verricht. Het archeologisch booronderzoek is op 1 december 2010 uitgevoerd door mevrouw T.N. Krol met ondersteuning van de heer S. Meijer. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2, en de richtlijnen in de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra).

Tabel 1.1 Overzicht van de objectgegevens

Provincie	Fryslân
Gemeente	Sneek
Plaats	Sneek
Toponiem	Paviljoenwei, De Potten
Kaartblad	10H
Coördinaten	177320/560784 NW 177669/560533 NO 177612/560413 ZO 177189/560593 ZW
Grondsoort	veen
Geomorfologie	ontgonnen veenvlakte

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt bij recreatiecentrum De Potten aan de Paviljoenwei te Sneek. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied met een rode lijn omgeven. De totale oppervlakte bedraagt circa 8 ha.

177/560

Afbeelding 1. Topografische kaart (bron: Topografische Dienst Nederland)

1.3 Doel van het onderzoek

1.3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in bekende en de te verwachten archeologische waarden van het plangebied. Aan de hand van deze informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Voor het bureauonderzoek dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

- Vraag 1: Wat is de archeologische verwachting van het gebied buiten de reeds bekende AMK-terreinen (indien mogelijk, gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden)?
- Vraag 2: Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven (zandkoppen of -ruggen, veentjes, historische bebouwing en infrastructuur)?
- Vraag 3: Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plan-/onderzoeksgebied?
- Vraag 4: Welk vervolgonderzoek is nodig om de door het bureauonderzoek in beeld gebrachte specifieke archeologische verwachting te toetsen?

1.3.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft tot doel het verwachtingsmodel te toetsen en waar nodig aan te vullen. Daarnaast dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

- Vraag 1: Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?
- Vraag 2: Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?
- Vraag 3: Komt het verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?

Aan de hand van de gegevens van beide onderzoeken kan worden nagegaan of er in het onderzoeksgebied archeologische waarden te verwachten zijn en of de voorgenomen ingrepen een bedreiging vormen voor het archeologische bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd hoe hiermee omgegaan dient te worden.

1.4 Werkwijze

1.4.1 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt het huidige grondgebruik, de historische situatie en mogelijke verstoringen alsmede de bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden beschreven. Hiertoe worden onder andere topografische kaarten, de plannen en gegevens van de opdrachtgever, luchtfoto's en, indien aanwezig, gegevens van milieukundig onderzoek gebruikt.

Een beschrijving van de historische situatie is gebaseerd op historisch topografisch kaartmateriaal, zoals kadastrale kaarten en de website WatWasWaar (<http://ngz.watwaswaar.nl>). Voor de bekende bodemkundige en geologische waarden wordt gebruikgemaakt van bodemkaarten en geomorfologische kaarten. De archeologische waarden zijn gebaseerd op de gegevens in Archis (digitale database van de Nederlandse archeologie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE)), waar de Archeologische Monumentenkaart deel van uitmaakt. Voor provincie Friesland kunnen de gegevens van Archis niet zonder meer worden gebruikt. De archeologische gegevens worden ontleend aan de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra), die een aanvulling is op de gegevens in Archis. Op de FAMKE zijn de archeologische waarden in de provincie Friesland weergegeven. De FAMKE geeft ook richtlijnen voor de wijze waarop omgegaan dient te worden met bedreigingen van het archeologische bodemarchief. Ook wordt de historische informatie die te vinden is op webpagina <http://www.hisgis.nl> gebruikt. Daarnaast wordt, indien mogelijk, teruggegrepen op gegevens van al eerder uitgevoerd onderzoek in de directe omgeving. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde verwachting voor het onderzoeksgebied opgesteld.

1.4.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek

Om het gespecificeerde verwachtingsmodel te toetsen, wordt een inventariserend booronderzoek uitgevoerd, dat bestaat uit een boorgrid van drie boringen per hectare. Deze boordichtheid is gebaseerd op een advies van mevrouw D. Haagsma van gemeente Sneek. Omdat het onderzoeksterrein een grootte heeft van circa 8 ha, worden er 24 boringen gezet. Om een juiste indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen, worden deze boringen verspreid en verspringend ten opzichte van elkaar over het terrein gezet, zodat er een ideale verdeling van de boorpunten over het terrein ontstaat. Voor het boren wordt er gebruikgemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 7 cm en een guts met een diameter van 3 cm.

De boorkernen worden uitgelegd, waarbij de verschillende bodemlagen nauwkeurig beschreven en opgemeten worden. Bij een gutsboring wordt de boorkern opengesneden, waarna de bodemlagen beschreven worden. De bodemlagen worden beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, die gebaseerd is op NEN 5104. Tijdens het verkennend booronderzoek wordt ook gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals: aardewerkscherven, vuursteen, bot, houtskool, fosfaat, verbrand leem en natuursteen, maar er wordt niet gezeefd.

De FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra) schrijft voor dat karterend onderzoek 3 voor zowel steentijd als middeleeuwen dient te worden uitgevoerd.

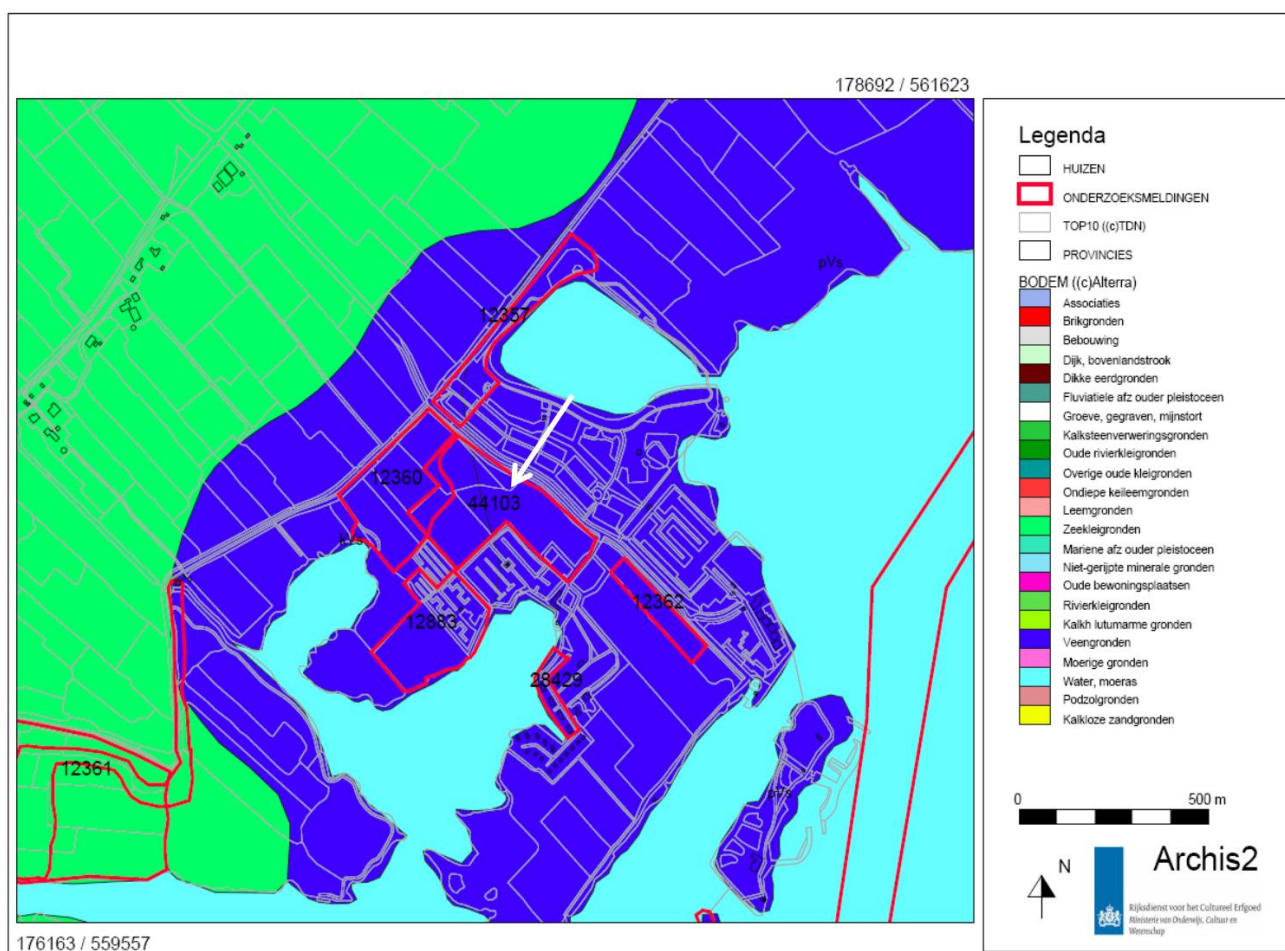
2 Resultaten

2.1 Bureauonderzoek

2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden

Het onderzoeksterrein bestaat uit grasland.

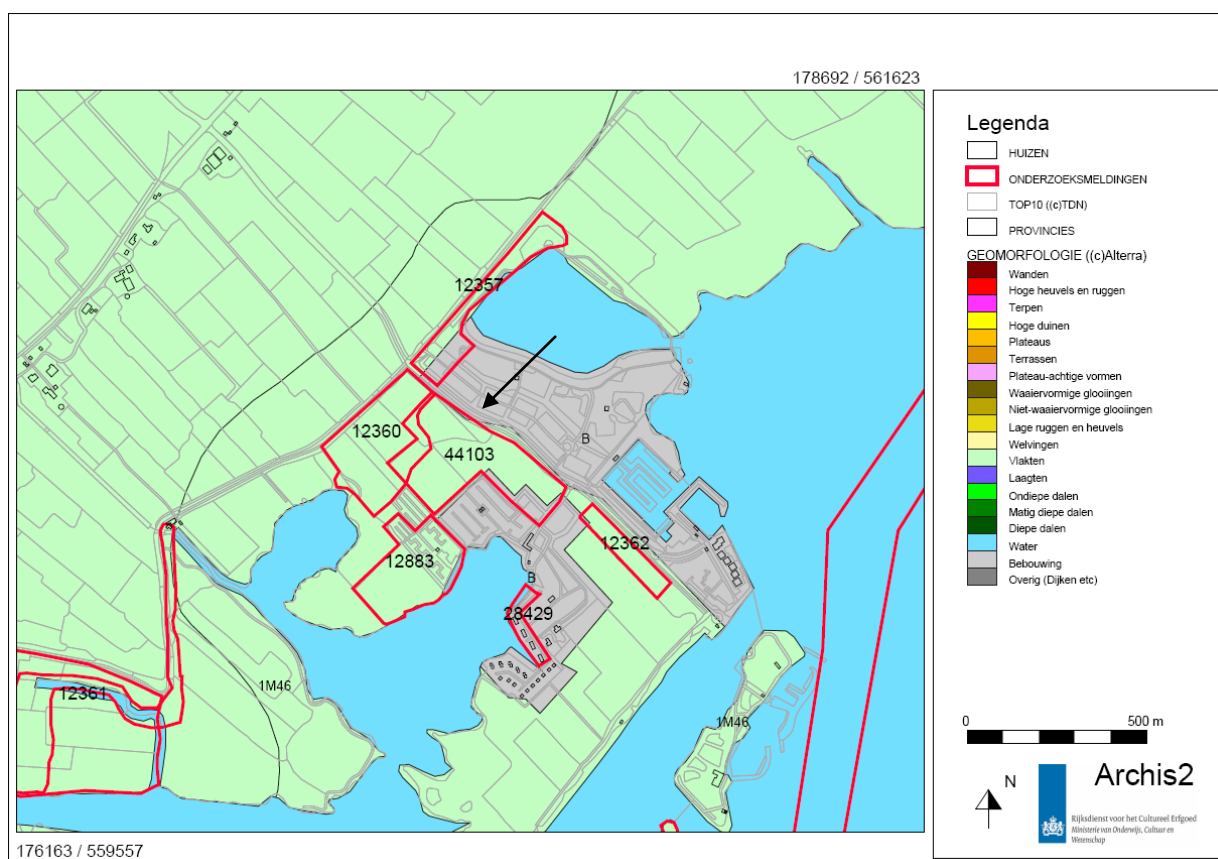
Volgens de bodemkaart bestaat het terrein uit weideveengronden op veenmosveen, code pVs (zie afbeelding 2). Weideveengronden zijn veengronden die zijn afgedekt met een kleidek van maximaal 40 cm. Het bovenste gedeelte van het kleidek bestaat uit humusrijk materiaal. Weideveengronden komen voor op de overgang van veen en klei (Koeslag 1970, Berendsen 2005).

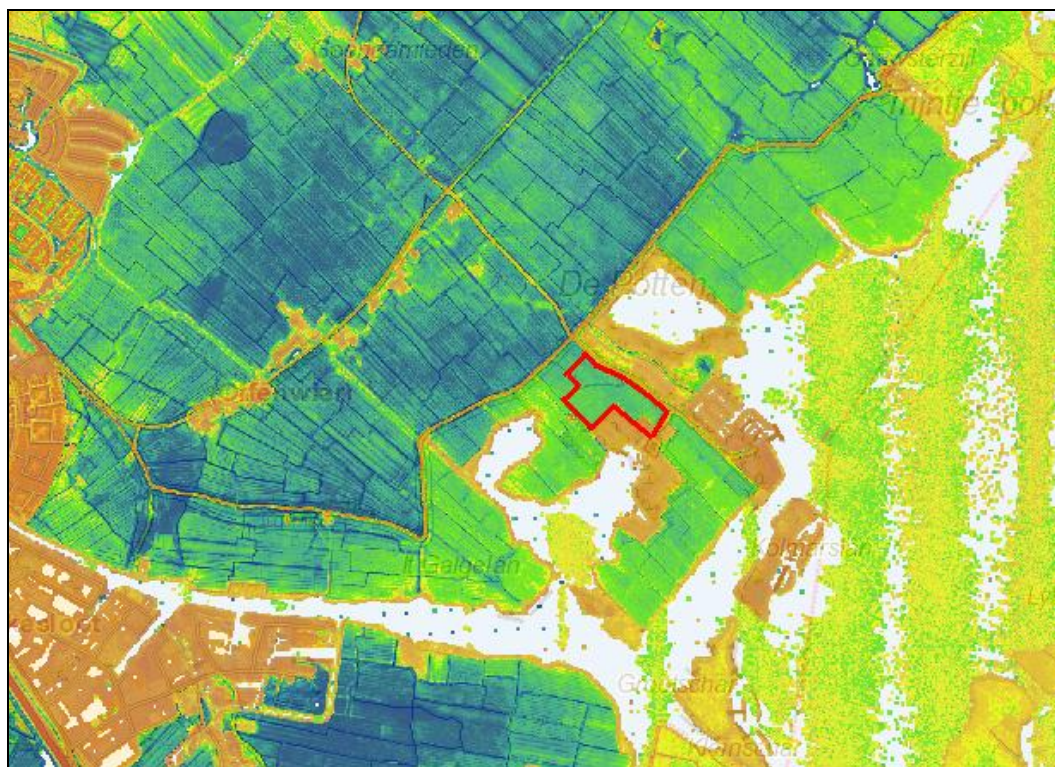
Afbeelding 2. Bodemkaart met bij de pijl het onderzoeksgebied (bron: Archis 2: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

De geomorfologische kaart geeft aan dat het terrein bestaat uit een ontgonnen veenvlakte met kleiafzettingen: code 1M46 (zie afbeelding 3). Ten noorden en westen van het plangebied ligt een vlakte van getijdenafzettingen (code 2M35).

Op de hoogtekarte (zie afbeelding 4) ligt het onderzoeksgebied in een gebied dat iets hoger ligt dan het gebied ten noordwesten, aan de andere kant van de Grienedyk. De Grienedyk is een hemdijk die in de middeleeuwen is aangelegd om het land te beschermen tegen het water van het Sneekermeer. De dijk is als een gele lijn op afbeelding 4 te zien.

Afbeelding 3. Geomorfologische kaart met bij de pijl het onderzoeksgebied (bron: Archis 2: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

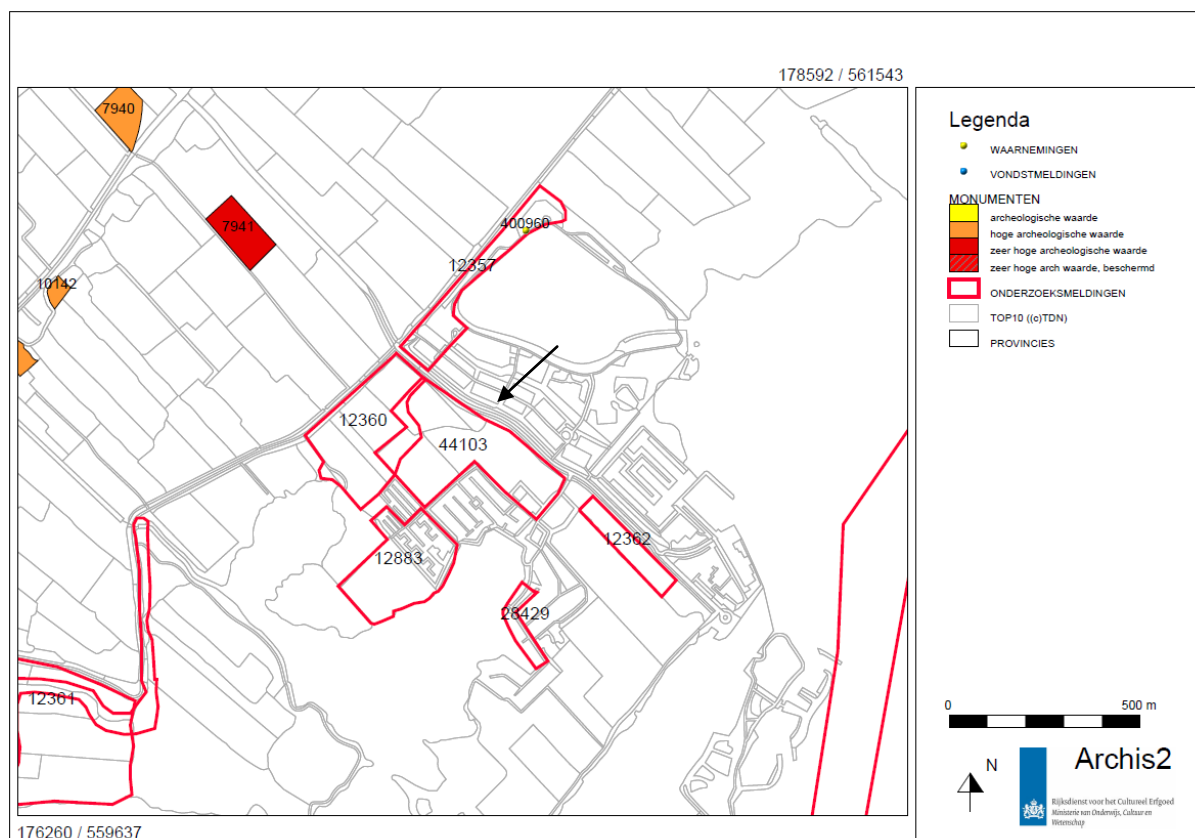

Afbeelding 4. Hoogtekaart met het onderzoeksgebied binnen de rode contour (bron: www.ahn.nl)

2.1.2 Bekende archeologische waarden

In Archis zijn geen data opgenomen met betrekking tot het onderzoeksgebied zelf. In de nabijheid van het onderzoeksgebied liggen archeologisch waardevolle terreinen. Daarnaast zijn voor dit gebied een aantal onderzoeksmeldingen gedaan. Zo liggen ten noordwesten van het onderzoeksgebied enkele gebieden die op de

Archeologische Monumentenkaart zijn aangegeven als terreinen van hoge en zeer hoge archeologische waarde (zie afbeelding 5).

Afbeelding 5. Archeologische waarnemingen en onderzoeksmeldingen en archeologisch waardevolle terreinen. Het onderzoeksgebied ligt bij de pijl (bron: Archis 2 - Rijksdienst voor het cultureel Erfgoed)

Tabel 2.1 Vereenvoudigde archeologische tijdsschaal (naar Brandt et al. 1992)

Periode	Datering
paleolithicum	tot 8800 voor Chr.
mesolithicum	8800 - 4900 voor Chr.
neolithicum	5300 - 2000 voor Chr.
bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
ijzertijd	800 - 12 voor Chr.
Romeinse tijd	12 voor Chr. - 450 na Chr.
vroege middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
late middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
nieuwe tijd	1500 - heden

Monumentnummer 7940, ten noordwesten van het plangebied, betreft een door veen en klei afgedekte zandopduiking waarin tijdens booronderzoek houtskoolspikkels zijn aangetroffen. In het zand heeft zich een weinig ontwikkeld podzolprofiel gevormd.

Monumentnummer 7941, ten noordwesten van het plangebied, betreft een met veen en klei afgedekte zandrug waarop een aanzienlijke hoeveelheid vuursteenmateriaal is aangetroffen. In het zand dat zich op circa 50 cm onder het maaiveld bevindt, heeft zich een podzolprofiel ontwikkeld.

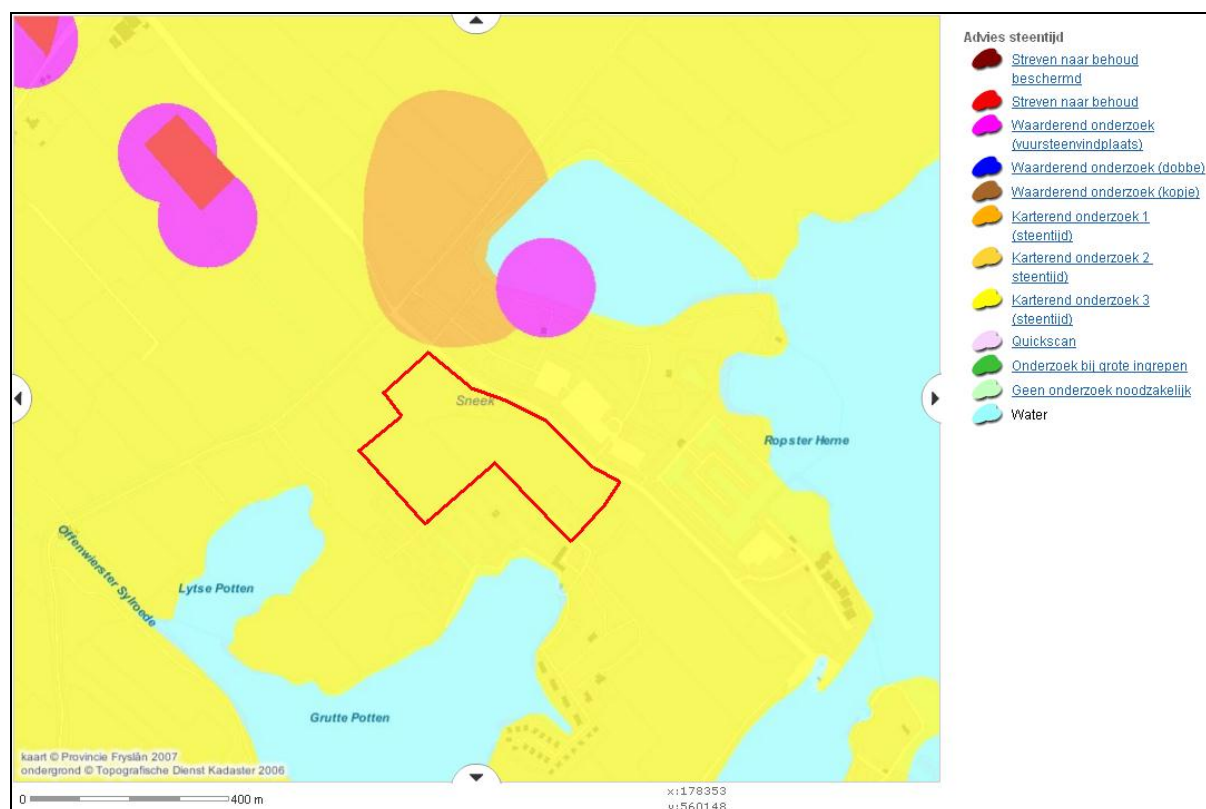
Monumentnummer 10142 betreft een bebouwde huisterp. Waarneming 400960, ten noorden van het onderzoeksgebied, betreft een vuursteenvindplaats uit de steentijd. Het veenpakket dat in de meeste boringen is aangetroffen, is in het holoceen afgezet op de oudere pleistocene zandafzettingen. Bij diverse boringen is het veenpakket onderbroken door een kleilaag met een dikte tussen de 5 en 15 cm. Deze kleilaag valt waarschijnlijk samen met de grotere invloed van de zee in de Romeinse tijd. De kleilaag die aan het maaiveld is aangetroffen, valt samen met de stormvloed die in de 13e eeuw optraden. Het vuursteen en het houtskool dat is aangetroffen, bevond zich onder het veen en ondersteunt een datering in de steentijd.

Rond het onderzoeksgebied is in 2005 op meerdere plaatsen archeologisch onderzoek uitgevoerd door ADC (Stiekema 2005). Op één plaats ten noorden van het huidige onderzoeksgebied is een zandrug met podzolprofiel aangetroffen. Hier wordt proefsleuvenonderzoek aangeraden. Op de overige plaatsen zijn geen significante archeologische indicatoren aangetroffen. Daarom wordt geadviseerd om deze gebieden voor bouw- dan wel graafwerkzaamheden vrij te geven.

De FAMKE bevat twee advieskaarten: een voor de periode steentijd-bronstijd en een voor de periode ijzertijd-middeleeuwen.

Steentijd-bronstijd

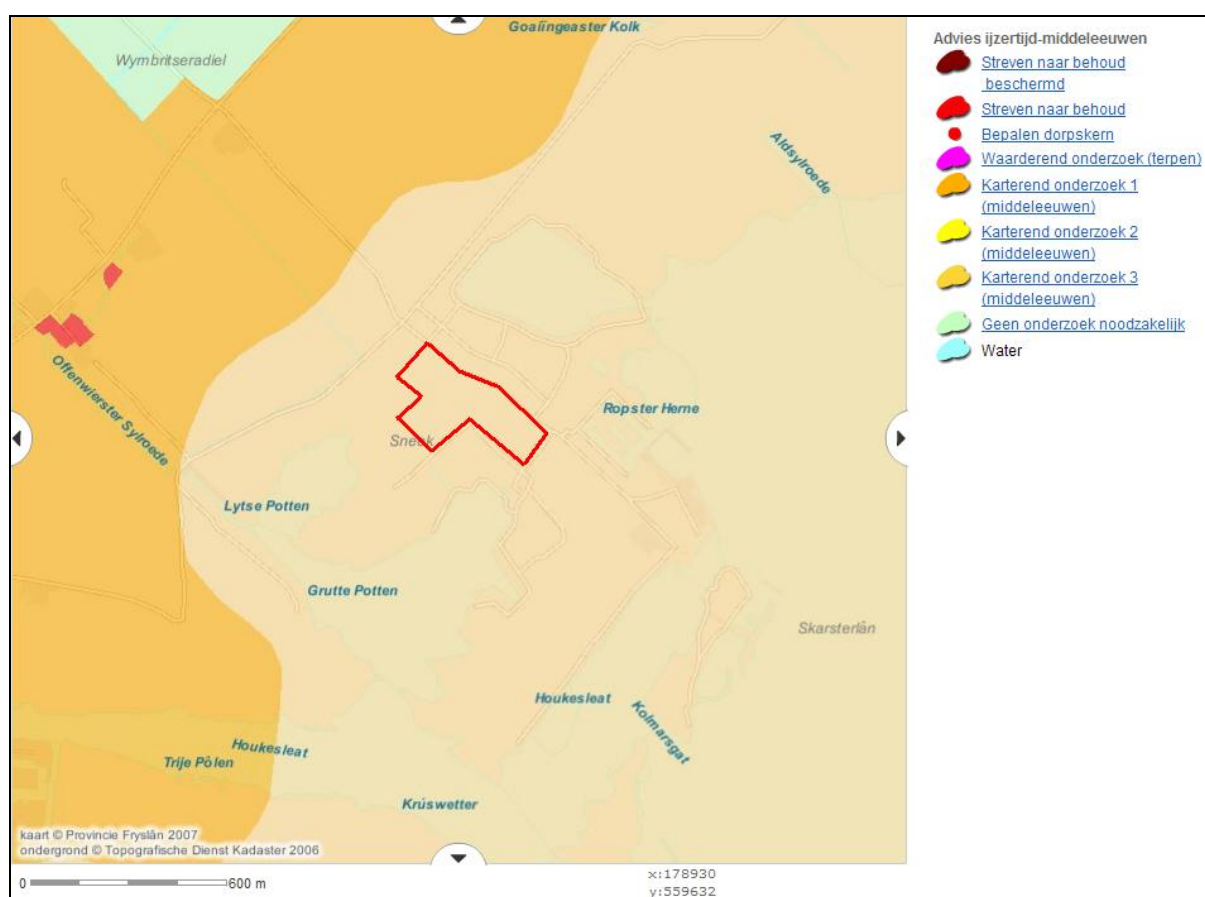
Volgens de FAMKE kunnen zich in deze gebieden op enige diepte archeologische lagen bevinden uit de steentijd die zijn afgedekt door een veen- of kleidek. Mochten zich hier archeologisch resten bevinden, dan zijn deze waarschijnlijk goed van kwaliteit. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5000 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren waarbij minimaal drie boringen per hectare worden gezet, met een minimum van drie boringen voor gebieden kleiner dan een hectare (zie afbeelding 6).

Afbeelding 6. Advieskaart steentijd-bronstijd waarop het onderzoeksgebied met een rode lijn is omgeven (bron: www.fryslan.nl)

IJzertijd-middeleeuwen

Voor deze periode geeft de FAMKE aan dat er in deze gebieden archeologische resten aanwezig kunnen zijn uit de periode midden-bronstijd-vroege Middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen waarvan de sporen met name in de top van het veenpakket verwacht kunnen worden. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5000 m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroeg-middeleeuwse ontginningen.

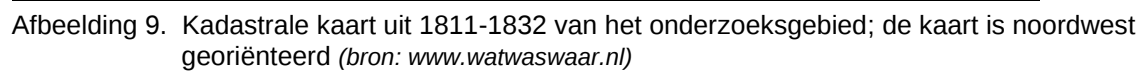
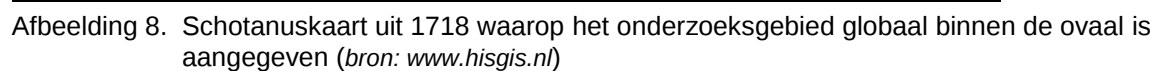
Afbeelding 7. Advieskaart ijzertijd-middeleeuwen waarop het onderzoeksgebied met een rode lijn is omgeven (bron: www.fryslan.nl)

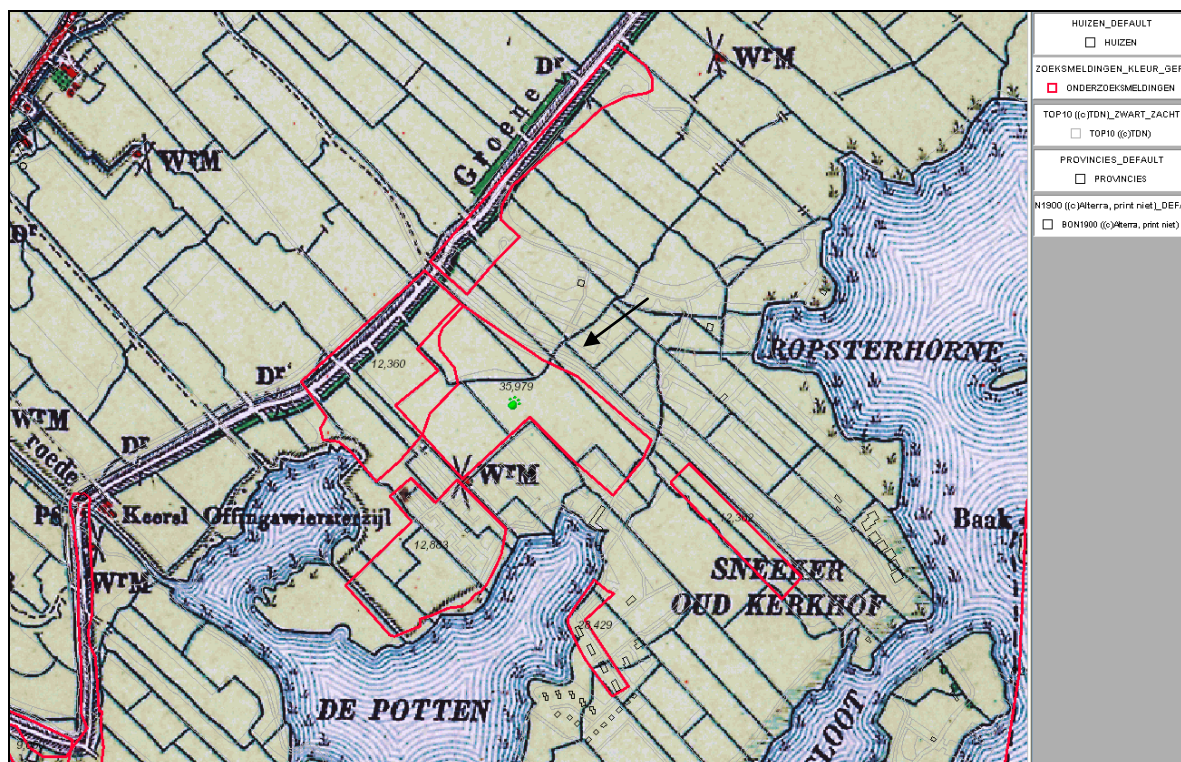
2.1.3 Historische situatie

Het Sneekmeer is in het begin van de 13e eeuw ontstaan, nadat het veengebied ontgonnen werd. Vanaf eind 12e eeuw brak een periode aan met beduidend meer stormvloed. Als gevolg van zeeinbraken werden delen van de veengronden weggeslagen uit het lager gelegen veengebied waar sprake was van veenontginning, inklinking of ontwatering. Hierdoor groeiden waterlopen en poelen uit tot kleine en grote meren.

Op de Schotanuskaart uit 1718¹ is het onderzoeksterrein onbebouwd en lopen er geen wegen door. De Potten staat op deze kaart reeds aangegeven op een strook land tussen meren (zie afbeelding 8). Op de kadastrale kaart van 1811-1832 bestaat het onderzoeksgebied uit hooiland (zie afbeelding 9). Op de Bonnekaart van rond 1900 (zie afbeelding 10) is de situatie vrijwel ongewijzigd. Bij de zuidpunt van de onderzoekslocatie staat dan een watermolen (WrM) aangegeven. Tot 1961 (zie afbeelding 11) is de situatie vrijwel gelijk, daarna is rond het onderzoeksgebied het recreatieterrein aangelegd.

¹ <http://www.hisgis.nl>

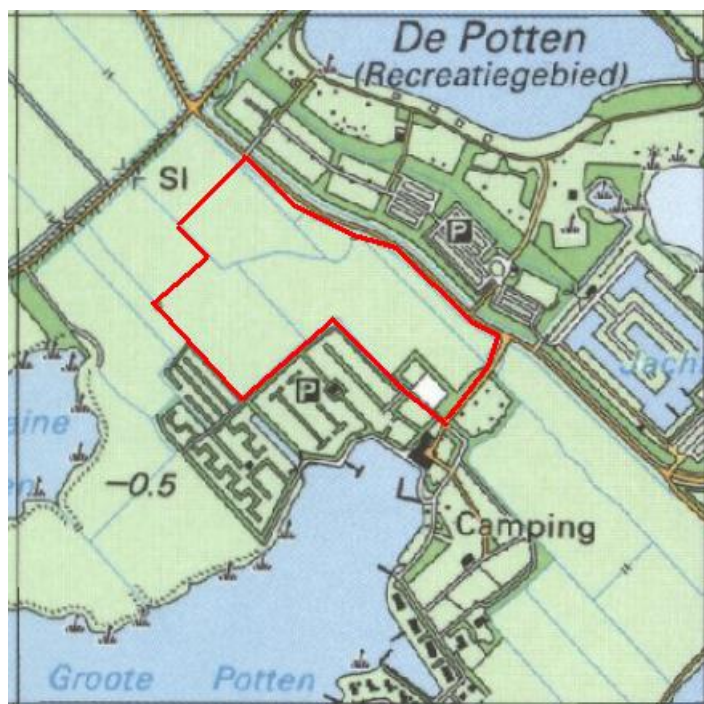

Afbeelding 10. Bonnekaart van de situatie rond 1900, het onderzoeksgebied is met een rood kader bij de zwarte pijl weergegeven (bron: Archis 2: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Afbeelding 11. Kaart van de situatie in 1961 met binnen het rode kader het onderzoeksgebied (bron: www.watwaswaar.nl)

Afbeelding 12. Kaart van de situatie in 1994 met binnen het rode kader het onderzoeksgebied (bron: www.watwaswaar.nl)

2.1.4 Toekomstige ingreep

Men heeft het voornemen binnen het onderzoeksgebied een pitch-and-puttbaan en twintig recreatiewoningen te realiseren. Hierbij zullen bodemverstorende ingrepen plaatsvinden. De ontgravingsdiepte is nog niet bekend.

2.1.5 Gespecificeerd archeologisch verwachttingsmodel

Op de bodemkaart bestaat het terrein uit weideveengronden op veenmosveen. Weideveengrond is veengrond met een kleidek. Op de geomorfologische kaart bestaat het terrein uit een ontgonnen veenvlakte. Het historische kaartmateriaal geeft weer dat er op de onderzoekslocatie geen bebouwing heeft bestaan en dat de indeling, voor zover bekend is, niet ingrijpend gewijzigd is. Het kaartmateriaal geeft geen indicatie voor ingrijpende bodemverstoringen. Volgens de FAMKE is er een trefkans op archeologische resten uit de periode steentijd-middeleeuwen. Steentijdvindplaatsen kunnen verwacht worden in de top van het dekzand; middeleeuwse vindplaatsen kunnen met name op het veen aangetroffen worden. Een booronderzoek moet duidelijk maken of hier archeologische resten in de bodem aanwezig zijn omdat als gevolg van bodemingrepen zowel veenontginningssporen op het veen als sporen uit de steentijd tot vroege bronstijd in de top van het dekzand verstoord kunnen worden. Daarnaast moet duidelijk worden of de toekomstige bodemingreep een bedreiging vormt voor de dekzandondergrond, waarvan de top een archeologisch interessant niveau kan vormen. In de omgeving zijn vondsten uit de steentijd bekend.

De vragen uit de inleiding kunnen als volgt worden beantwoord.

Vraag 1: Wat is de archeologische verwachting van het gebied buiten de reeds bekende AMK-terreinen (indien mogelijk, gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden)?

Op het veen en in de top van het dekzand kunnen archeologische sporen en vondsten uit alle perioden worden verwacht.

Vraag 2: Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven (zandkoppen of -ruggen, veentjes, historische bebouwing en infrastructuur)?

Nee, de hele onderzoekslocatie heeft dezelfde bodemkundige ondergrond en dezelfde archeologische verwachting.

Vraag 3: Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plan-/onderzoeksgebied?

Er zijn geen grote bodemverstorende ingrepen bekend.

Vraag 4: Welk vervolgonderzoek is nodig om de door het bureauonderzoek in beeld gebrachte specifieke archeologische verwachting te toetsen?

Een booronderzoek moet duidelijk maken of de bodemopbouw al dan niet intact is en of er kans is op de aanwezigheid van archeologische resten.

2.2 Verkennend inventariserend veldonderzoek

2.2.1 Bodemopbouw

Om het gespecificeerde verwachtingsmodel te toetsen, is een inventariserend booronderzoek uitgevoerd dat bestond uit een boorgrid van drie boringen per hectare. Omdat het onderzoeksterrein een grootte heeft van circa 8 ha, zijn 24 boringen gezet. Om een juiste indruk van de bodemopbouw te krijgen, werden deze boringen verspreid en verspringend ten opzichte van elkaar over het terrein gezet, zodat een ideale verdeling van de boorpunten over het terrein ontstond. Voor het boren is gebruikgemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 7 cm en een guts met een diameter van 3 cm.

De boorkernen zijn uitgelegd, waarbij de verschillende bodemlagen nauwkeurig beschreven en opgemeten werden. Bij een gutsboring werd de boorkern opengesneden, waarna de bodemlagen beschreven zijn volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, die gebaseerd is op NEN 5104. Tijdens het verkennend booronderzoek is ook gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals: aardewerkscherven, vuursteen, bot, houtskool, fosfaat, verbrand leem en natuursteen, maar er is niet gezeefd. De boorstaten zijn weergegeven in bijlage 1. Bijlage 2 geeft een beeld van de verdeling van de boorpunten over het terrein.

Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem in het onderzoeksgebied bestaat uit klei op veen op dekzand. De top van het dekzand is veelal beïnvloed door het bovenliggende veen. De top van het zand bevindt zich op 1,95 - 2,90 m-mv.

De toplaag bestaat in het onderzoeksgebied uit een dunne bouwvoor van zwak siltige klei (grijsbruin, zwak humeus) met een dikte van maximaal 15 cm. In de boringen 7 en 18-24 was geen bouwvoor te onderscheiden. In boring 8 is in plaats van een bouwvoor sprake van opgebracht zand.

Onder de bouwvoor bevindt zich ongeroerde klei. Deze klei is matig siltig en overwegend beige tot grijs van kleur. Het kleidek reikt in de meeste boringen tot maximaal 0,60 m-mv, met uitzondering van de boringen 3 en 13, waar het respectievelijk tot 0,90 en 0,95 cm-mv reikt. In boring 8 reikt het kleidek tot 1,90 m-mv.

Onder de klei ligt veen. In de top van dit veen kon geen oud loopvlak worden vastgesteld. Evenmin werden veenontginningssporen aangetroffen. Het veen bestaat overwegend uit zeggeveen en in mindere mate uit bosveen. In enkele boringen is de top van het veen veraard (de boringen 9, 11 en 16) wat kan duiden op een niet verspoeld oppervlak. Onder het veen ligt tenslotte zand. De grens van veen naar zand ligt op een diepte van 1,95-2,90 m-mv. De top van dit zand is veelal beïnvloed door het bovenliggende veen en waterwerking. Dit blijkt uit de aanwezigheid van plantenresten, roestvlekken, humusinspoeling en een wat beige of grijze kleur van het zand. Hieronder volgt de C-horizont met (beige)geel matig fijn en zwak siltig zand, het dekzand dat behoort tot de Formatie van Boxtel, laagpakket van Wierden (Mulder 2003).

2.2.2 Vondsten

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3 Conclusie en aanbeveling

3.1 Conclusie

Uit het booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw in het plangebied bestaat uit klei op veen op dekzand. In geen van de boringen werd een podzol aangetroffen. Deze afwezigheid vormt ook een aanwijzing voor te natte condities van het onderzoeksgebied in het verleden, waardoor bewoning niet mogelijk was. Het zand begint op een diepte van 1,95-2,90 m-mv. Er zijn in geen van de boringen vegetatieniveaus aangetroffen die kunnen duiden op bewoning. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De top van het dekzand zal naar alle waarschijnlijkheid te nat zijn geweest voor bewoning. De kans op het aantreffen van archeologische resten wordt daarom zeer klein geacht.

De vragen uit de inleiding kunnen als volgt worden beantwoord.

Vraag 1: Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?

De bodemopbouw is intact en bestaat uit klei op veen op dekzand. Het top van het dekzand is veelal beïnvloed door het bovenliggende veen.

Vraag 2: Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen en ook geen archeologisch relevante vegetatieniveaus.

Vraag 3: Komt het verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?

De aangetroffen bodemopbouw komt overeen met de verwachting op basis van het verwachtingsmodel.

3.2 Aanbeveling

Er zijn geen vegetatieniveaus in het kleidek aangetroffen. Archeologische indicatoren ontbreken en in de top van het dekzand is geen bodemvorming aanwezig. Het dekzand was naar alle waarschijnlijkheid te nat om geschikt te zijn voor bewoning. De kans op het aantreffen van archeologische resten wordt daarom zeer klein geacht. Er wordt aanbevolen geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren.

Wanneer bij uitvoering onverhoopt grondsporen en/of vondsten worden aangetroffen, dient hiervan direct melding te worden gemaakt bij de bevoegde overheid: gemeente Súdwest Fryslân². Conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988 de Minister van OCW hierover eveneens geïnformeerd te worden.

---

² Gemeente Súdwest Fryslân, de heer Tj. Gietema, Postbus 10.000, 8600 HA Sneek, tel: 0515 489 581

Literatuur

Ten behoeve van dit archeologisch onderzoek is de volgende literatuur geraadpleegd:

- Berendsen, H.J.A. 2005. *Landschappelijk Nederland*. Assen.
- Brandt, R.W. et al. (red) 1992. *Archis, Archeologisch basisregister, versie 1.0*. Amersfoort.
- Koeslag, G.J. 1970. *Bodemkunde*. Wageningen.
- Mulder, E.F.J. de. et. al. 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen.
- Stiekema, M., 2005: Sneekermeer, De Potten en RCN terrein. *Een bureauonderzoek en inventariserend en waarderend veldonderzoek in de vorm van boringen*. ADC-rapport 414.

Daarnaast is informatie afkomstig van:

- Archis 2: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- FAMKE: Friese Archeologische Monumentenkaart Extra;
- Topografische Dienst Nederland;
- de website www.watwaswaar.nl;
- de website www.ahn.nl;
- de website www.hisgis.nl.

Bijlage 1 Boorstaten De Potten

---

boring 01 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
60 KLEI, matig siltig	bruin	scherp	
195 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
220 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 02 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5 KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
60 KLEI, matig siltig	beige bruin	scherp	
210 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
230 ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige	geleidelijk	
250 ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige	geleidelijk	<i>nieuwvorming:</i> matig roest
275 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 03 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15 KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50 KLEI, matig siltig	beige bruin	scherp	
90 KLEI, matig siltig	grijs beige	scherp	
210 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
240 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs beige	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> humusinspoeling, <i>plantenresten:</i> veel
270 ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

---

boring 04 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50 KLEI, matig siltig	bruin beige	scherp	
260 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
285 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 05 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5 KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
60 KLEI, matig siltig	beige	scherp	
210 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zegge-/bosveen
220 ZAND, matig fijn, matig siltig	beige	scherp	
250 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 06 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5 KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
30 KLEI, matig siltig	beige	scherp	
220 VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
250 ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

---

boring 07 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
50	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
240	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen, met beetje bosveen
250	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige	geleidelijk	<i>plantenresten</i> : weinig
275	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering</i> : goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie</i> : dekzand, <i>boring beëindigd</i> : ja

---

boring 08 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
55	ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>mate van vlek</i> : matig, <i>vlekkleur</i> : geel, <i>bodemkundige interpretatie</i> : opgebracht,
190	KLEI, zwak siltig	grijs	scherp	
290	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen/bosveen
300	ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie</i> : humusinspoeling
325	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel (licht)		<i>zandsortering</i> : goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie</i> : dekzand, <i>boring beëindigd</i> : ja

---

boring 09 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15	KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie</i> : bouwvoor
60	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	wat veraard
255	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen/bosveen
265	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel beige	geleidelijk	<i>plantenresten</i> : weinig
290	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering</i> : goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie</i> : dekzand, <i>boring beëindigd</i> : ja

---

---

boring 10 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10	KLEI, sterk siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50	KLEI, matig siltig	grijs	scherp	
220	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
230	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel	geleidelijk	<i>plantenresten:</i> veel
260	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 11 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10	KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50	KLEI, zwak siltig	grijs	scherp	
75	VEEN, mineraalarm	bruin zwart	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> veraard veen
250	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen, beetje hout
260	ZAND, matig fijn, matig siltig	beige grijs	scherp	
290	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel (licht)		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 12 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15	KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs blauw	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
60	KLEI, matig siltig, zwak humeus	grijs	scherp	
110	VEEN, mineraalarm	bruin zwart	scherp	
220	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	
250	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

---

boring 13 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10	KLEI, zwak zandig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie: bouwvoor</i>
95	KLEI, matig siltig	grijs	scherp	
270	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	
280	ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs	geleidelijk	<i>bodemkundige interpretatie: humusinspoeling</i>
310	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 14 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5	KLEI, matig, siltig, zwak humeus	bruin grijs	scherp	<i>bodemkundige interpretatie: bouwvoor</i>
25	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
170	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	
270	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
290	ZAND, matig fijn, matig siltig	grijs beige	scherp	
320	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 15 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5	KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie: bouwvoor</i>
35	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
280	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
290	ZAND, matig fijn, matig siltig, zwak humeus	grijs beige	scherp	<i>bodemkundige interpretatie: humusinspoeling</i>
310	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 16 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5	KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
250	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	zeggeveen, top veraard
280	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 17 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5	KLEI, matig, siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
40	KLEI, matig siltig	beige grijs	scherp	
250	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	zeggeveen
260	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige	geleidelijk	<i>plantenresten:</i> veel
290	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

boring 18 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
40	KLEI, matig siltig	beige grijs	scherp	
270	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
300	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja

---

---

boring 19 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
60	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
260	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	
270	ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs	scherp	<i>bodemkundige interpretatie: humusinspoeling</i>
300	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 20 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
20	KLEI, matig siltig	bruin beige	scherp	
250	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	<i>zeggeveen</i>
280	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, plantenresten: spoor, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 21 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
30	KLEI, matig siltig	grijs beige	scherp	
220	VEEN, mineraalarm	bruin (donker)	scherp	<i>zeggeveen</i>
250	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, plantenresten: spoor, boring beëindigd: ja</i>

---

boring 22 Edelman

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
30	KLEI, matig siltig	grijs beige	scherp	
220	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	
250	ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>zandsortering: goed, C-horizont, geologische interpretatie: dekzand, boring beëindigd: ja</i>

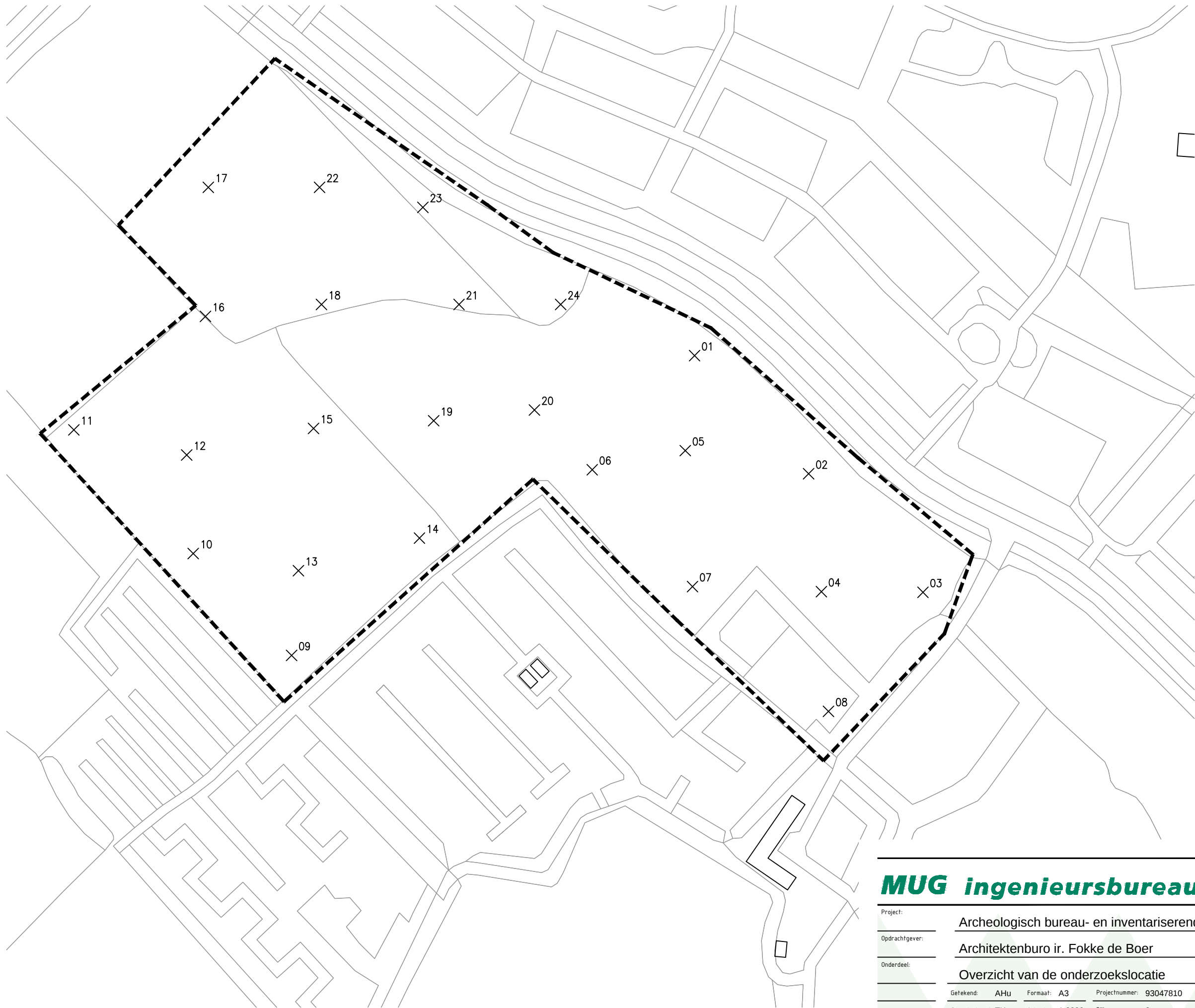
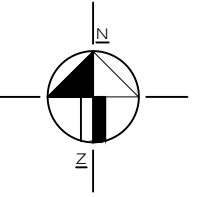
---

boring 23 Edelman				
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15	KLEI, matig siltig	beige	scherp	
220	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen, beetje bosveen
230	ZAND, matig fijn, zwak siltig	grijs beige	scherp	<i>plantenresten</i> : weinig
260	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering</i> : goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie</i> : dekzand, <i>boring beëindigd</i> : ja

boring 24 Edelman				
<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10	KLEI, matig siltig	grijs beige	scherp	
230	VEEN, mineraalarm	bruin	scherp	zeggeveen
240	ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs beige	scherp	<i>bodemkundige interpretatie</i> : humusinspoeling
270	ZAND, matig fijn, zwak siltig	beige geel		<i>zandsortering</i> : goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie</i> : dekzand, <i>boring beëindigd</i> : ja

Bijlage 2   Overzicht van de onderzoekslocatie, boorpuntenkaart

LEGENDA

- bestaande bebouwing
  - X²⁴ boring met nummer
  - grens onderzoekslocatie
- 0 100 meter

MUG ingenieursbureau

Infra
Milieu
Archeologie
Geo-informatie

Zernikelaan 8
Postbus 136
9350 AC LEEK
Tel. (0594) 55 24 20
Fax. (0594) 55 24 99

E-mail:
info@mug.nl

Internet
www.mug.nl

Project:

Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek

Opdrachtgever:

Architektenburo ir. Fokke de Boer

Onderdeel:

Overzicht van de onderzoekslocatie

Getekend:	AHu	Formaat:	A3	Projectnummer:	93047810	Datum:	23-12-10
Gecontroleerd:	TKr	Schaal:	1:2000	Bijlage:	2	Status:	CONCEPT